

विना बध्यः स्यात् । उक्तं च ।

उपायेन जयो यादृग्रिपोस्तादृग्न हेतिभिः ।

उपायज्ञो ऽल्पकायो ऽपि न शूरैः परिभूयते ॥ २३६ ॥

तथा च । भक्षयित्वा बहून् मत्स्यानुत्तमाधममध्यमान् ।

५ अतिलौल्याद्वकः कश्चिन्मृतः कर्कटकग्रहात् ॥ २३७ ॥

कथा तावूचतुः । कथमेतत् । सो ऽब्रवीत् । अस्ति कस्मिंश्चिद्वनप्र

॥ ७ ॥ देशे नानाजलचरसनाथं महत्सरः । तत्र च कृताश्रयो वक एको

वृद्धभावमुपागतो मत्स्यान् व्यापादयितुमसमर्थः । ततश्च क्षुत्क्षामकण्ठ

स्तस्य सरसस्तीरमुपविष्टो मुक्ताफलप्रकरसदृशैश्चुप्रवाहैर्धरातलमभि

१० पिबन् रुरोद । नालेनेव स्थित्या पादेनैकेन कुञ्चितग्रीवः कुमुदभ्रान्तिं

जनयति धूर्तो वको बालमत्स्यानां । अथैकः कुलीरको नानाजलचर

समेतः समुपेत्य तस्य दुःखेन दुःखितः सादरमिदमूचे । माम किमद्य

त्वया नाहारवृत्तिरनुष्ठीयते । केवलमश्रुपूर्णेन निःश्वासेनावस्थीयते ।

स आह । वत्स सत्यमुपलक्षितं भवता । अहं मत्स्यादः । परं मया

११ वैराग्यतया साम्प्रतं प्रायोपवेशनं कृतं । तेनाहं समीपगतानपि

मत्स्यान् भक्षयामि । कुलीरकस्तच्छ्रुत्वा प्राह । माम किं तद्वैराग्यका

रणं । स आह । वत्साहमस्मिन् सरसि ज्ञातो वृद्धिं गतश्च । तन्मयैव

तच्छ्रुतं यद्वादशवार्षिकावृष्टिः सम्पद्यते लग्ना । कुलीरक आह ।

कस्माच्छ्रुतं भवता । वक आह । दैवज्ञमुखात् । यतः शनैश्चरो हि

२० रोहिणीशकटं भित्वा भौमश्च शुक्रश्च प्रयास्यति । उक्तं च वराहमि

हिरेण ।

यदि भित्ते सूर्यपुत्रो रोहिण्याः शकटमिह लोके च ।

द्वादशवर्षाणि तदा न हि वर्षति माधवो भूमौ ॥ २३८ ॥

तथा च । प्राजापत्ये शकटे भित्ते कृत्वैव पातकं वासुधा ।

२५ भस्मास्थिसकलकीर्णा कपालिकमिव व्रतं धत्ते ॥ २३९ ॥